

Patientfall 1

1.

<i>Vilken kompetens krävs för att få delegera?</i>	
<i>Vilken kompetens måste undersköterskan ha som får delegeringen?</i>	

2. Ange 6 karaktäristiska symtom/tecken som Einar kan uppvisa förutom ovanstående, som stärker misstanken om att han drabbats av TIA eller stroke.

3. Beskriv vad begreppen TIA och stroke innebär.

<i>TIA</i>	
<i>Stroke</i>	

4. Hur visar sig följande symtom/tecken som Einar kan uppvisa?

<i>Afasi</i>	
<i>Dysartri</i>	
<i>Dysfagi</i>	
<i>Neglekt</i>	

5. Besvara nedanstående frågor.

<i>Vilket kriterie måste vara uppfyllt för att du ska kunna sätta på ett ID-band på Einars arm?</i>	
<i>Vad görs om inte ovanstående kriterie kan uppfyllas?</i>	

6. Besvara nedanstående frågor.

Ange 2 observationer som du gör <u>av pulsen</u> vid pulskontrollen förutom att kontrollera frekvensen. (1p)	1	
	2	
Ange 2 artärer, förutom arteria radialis, där du kan palpera Einars puls. (svara med de latinska namnen) (1p)	1	
	2	
Vid blodtrycksmätningen gör du två mätningar med en minut emellan mätningarna. Du får 2 olika värden. Vilket värde ska noteras? (0,5p)		
Vid blodtrycksmätning kan "silent gap" uppstå som kan göra att du får ett felaktigt värde. Vad är "silent gap"? (0,5p)		

7. Ange 1 bilddiagnostisk undersökning av hjärnan som kan vara aktuell i akutfasen vid misstanke om stroke. Motivera även varför undersökningen görs.

Bilddiagnostisk undersökning (0,5p)	Motiv till undersökningen (0,5p)

8. Besvara nedanstående frågor.

Vad registreras när du mäter ett EKG?	
Nämn 1 EKG-förändring som är karaktäristisk för förmaksflimmer <u>förutom</u> snabb rytm.	

*9. Besvara nedanstående frågor. (rätt svar = godkänt)

Läkaren ordinerar 0,3 mg inj. Digoxin® i v. För att skona hans kärl späder du injektionsvätska Digoxin® till totalt 5 ml med NaCl 9mg/ml.

Hur många ml Digoxin® 0,25 mg/ml drar du upp så att Einar får ordinerad dos? Ange svar i ml med 1 decimal.	
Efter att du dragit upp ordinerad dos späder du Digoxin® med NaCl 9 mg/ml. Hur många ml NaCl 9 mg/ml drar du upp för att totalt få 5 ml i sprutan? Ange svar i ml med 1 decimal.	

10. Besvara nedanstående frågor.

Vilket blodprov tas för att kontrollera Waranets antikoagulantiska effekt?	
Vad innebär smalt terapeutiskt intervall/fönster?	

11. Ange 6 åtgärder, som du som sjukvårdspersonal ska vidta för att minska risken att själv sprida smitta, förutom ovanstående angivna åtgärder.

1	
2	
3	
4	
5	
6	

12. Besvara nedanstående frågor.

Vad gör du omedelbart för att minska risken för att du ska drabbas av smitta?		
Ange 3 åtgärder som ska göras efter den omedelbara åtgärden.	1	
	2	
	3	

Ge 2 exempel på de vanligaste blodöverförda smittor som framför allt skulle kunna drabba dig.	1	
	2	

- 13. Förutom ROAG ange 2 riskbedömningsinstrument som ingår i Senior Alert[®] och beskriv vad de bedömer risk för. (instrument + risk/1p)**
(Både instrument och risk måste vara korrekt för poäng)

Riskbedömningsinstrument	Riskbedömningsinstrumentet bedömer risk för

- 14. Besvara nedanstående frågor genom att sätta kryss för rätt svar i tabellen.**

Vad är en normal tömningsfrekvens av urinblåsan?	4-8 tömningar/dygn	1-3 tömningar/dygn	1-7 tömningar/dygn
Vilken mängd residualurin bör ej överstigas för att inte komplikationer p g a uttänjd blåsa ska uppstå?	250 ml	500 ml	750 ml
Vad innebär aseptik vid kateterisering?	Att katetern som förvaras i steril förpackning ska hållas steril vid införandet	Att patienten tvättas med antiseptisk lösning	Att duka upp sterilt
Längden på katetern anpassas till patientens kön och konstitution, hur långt ungefär är mannens urinrör?	5 cm	15 cm	25 cm
Hur stor mängd bedövningsgel behöver minst användas vid kateterisering av män?	10 gram	20 gram	40 gram
Varför sprutas bedövningsgelen in i två steg vid kateterisering av män?	För att det ska göra mindre ont	För att gelen ska verka längre	För att urinrörets slutningsmuskel ska slappna av

Patientfall 2

1. Svara på frågorna nedan.

Om du tar venprovet i armveckets <u>mediala sida</u> , vilken risk bör du då vara medveten om?		
<u>Ange 2</u> orsaker till att venprover <u>inte</u> ska tas i en arm, förutom att patienten är svårstucken.	1	
	2	
Vad ska <u>du undvika</u> att göra vid venprovtagning för att minska risken att provresultatet påverkas <u>förutom</u> att låta stasen sitta åtdragen för länge, att inte låta Elsa vila eller att du tar rören i fel ordning? (Ange 1 svar)		
Hur länge får stasen maximalt sitta åtdragen?		
Vilken typ av sprit desinfekterar du <u>vanligtvis</u> punktionsstället med före provtagningen?		

2. Svara på frågorna nedan.

Hur länge bör Elsa minst vila före venprovtagningen?	
Varför kan det bli felaktigt analyssvar på koagulationsprovet om serumröret tas före koagulationsröret?	

3. Svara på frågorna nedan. Markera med ett X för rätt alternativ.

<i>I vilken riktning påverkas blodprovet TSH om Elsa har drabbats av hypotyreos?</i>	Lågt värde	Oförändrat värde	Förhöjt värde
<i>I vilken riktning påverkas blodprovet Tyroxin (T4) om Elsa har drabbats av hypotyreos?</i>	Lågt värde	Oförändrat värde	Förhöjt värde
<i>Vilken funktion har hormonet TSH?</i>	Stimulerar binjurarna till frisättning av tyroxin	Stimulerar hypofysen till frisättning av tyroxin	Stimulerar sköldkörteln till frisättning av tyroxin
<i>Var bildas hormonet Trijodtyronin (T3)?</i>	I binjurarna	I hypofysen	I sköldkörteln
<i>Vilken hormon finns i T Levaxin?</i>	TSH	Tyroxin T4	Kortisol
<i>Vilket av följande symtom/tecken kan vara tecken på för låg dos av läkemedlet som ges för att behandla hypotyreos?</i>	Diarre, avmagring eller huvudvärk	Låg puls, yrsel eller frusenhet	Sömnlöshet, värmekänsla eller hög puls

4. Ange 6 specifika symtom/tecken som Elsa kan ha som stämmer överens med diagnosen hypotyreos förutom allmänna symtom/tecken som trötthet, anemi, initiativlöshet, aptitlöshet, nedstämdhet och depression.

1	
2	
3	
4	
5	
6	

***5. Besvara följande frågor. (rätt svar = godkänt)**

Läkaren ordinerar Levaxin® 50 µg per dygn. Efter en månad tar Elsa nya prover som visar att hon behöver öka dosen till 75 µg per dygn.

Levaxin®

Tablett 50 µg (vit tablett)

Tyreoideahormon

Aktiv substans: Levotyroxin

(FASS 2022b)

<i>Hur många tabletter ska Elsa ta per dygn med den ökade dosen?</i>	
---	--

6. Ange 4 egenvårdsråd som kan minska risken för förstoppning förutom kost- och vätskeråd.

1	
2	
3	
4	

7. Vad betyder nedanstående ord?

<i>Distal</i>	
<i>Tibia</i>	
<i>Lateral</i>	
<i>Sinister</i>	

8. Besvara nedanstående frågor.

<i>a) Vad är den huvudsakliga orsaken till att Elsa ska vara fastande inför operationen?</i>	
<i>b) Vilken komplikation kan svaret som ska anges på fråga a) leda till?</i>	

9. Vilka 2 undersökningar ingår i en BAS-test? (0,5p/undersökning)

1	
2	

10. Elsa har blodgrupp A Rh-, vilka 2 blodgrupper kan Elsa ta emot blod från?

1	
2	

11. Ange 4 orörlighetskomplikationer som kan uppstå om inte snabb mobilisering sker förutom psykisk påverkan, aptitlöshet och kontrakturer.

1	
2	
3	
4	

12. Ange 6 kontroller du gör mot ordinationshandlingen vid iordningställandet av läkemedel enligt HSLF-Fs 2017:37 förutom Elsas identitet, läkemedlets namn och styrka.

1	
2	
3	
4	
5	
6	

13. Ange 2 förebyggande omvårdnadsåtgärder per omvårdnadsdiagnos som bör göras för att minska risken för uppkomst av pneumoni och djup ventrombos, förutom läkemedelsbehandling, tidig mobilisering och vändningar i sängen.

Omvårdnadsdiagnos	Förebyggande åtgärd	
Risk för pneumoni	1	
	2	
Risk för djup ventrombos	1	
	2	

14 Svara på frågorna nedan om lagar som styr hälso och sjukvård. Markera med ett X för rätt alternativ.

Sekretess är centralt inom hälso- och sjukvård. Vilken lag/lagar styr detta? ☐ Patientlagen för offentlig vård och Offentlighets- och sekretesslagen för privat vård ☐ Offentlighets- och sekretesslagen styr detta för all vårdverksamhet ☐ Offentlighets- och sekretesslagen för offentlig vård och Patientlagen för privat vård ☐ Patientlagen styr detta för all vårdverksamhet
När kan informationsöverföring av sekretessbelagda patientuppgifter ske mellan vårdgivare? ☐ Vid sammanhållen journalföring ☐ För att patient ska erhålla nödvändig vård ☐ Efter godkännande från verksamhetschefen om syftet är ökad vårdkvalitet ☐ När patienten gett sitt samtycke